

RAMADERIA

Títol	Àrea / Matèria / Àmbit	Curs (Nivell educatiu)
Ramaderia	Biologia i Geologia	Educació Secundària

• DESCRIPCIÓ (Context + Repte)

El debat social sobre els models de gestió ramadera és constant i sol generar opinions diverses, ja que posa sobre la taula qüestions crucials com la **producció d'aliments**, el **benestar dels animals** i la **sostenibilitat ambiental**. En un món cada vegada més conscient de l'impacte de les nostres decisions alimentàries, és important educar als infants sobre la procedència dels aliments i els processos de producció que hi ha al darrere. Quin **impacte** té la ramaderia en el medi ambient? Quin **paper juguen les persones consumidores** en la configuració del model ramader?

En aquesta activitat, proposem a l'alumnat **el repte** d'assumir, per un dia, la responsabilitat de fer les tasques del nostre espai ramader i interactuar amb els animals. A través d'aquesta experiència, podran aprendre sobre el seu cicle de vida, les seves necessitats i com han de ser cuidats. D'aquesta forma podrem **obtenir matèries primeres** per subministrar a la cuina i, per tant, a tota la comunitat que conviu a la casa. Aquest enfocament ofereix una oportunitat per a l'aprenentatge pràctic i la comprensió dels processos ramaders, i a la vegada promou valors com la responsabilitat, el respecte per la natura i una tradició rural que sovint els queda molt allunyada.

• COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Competències específiques	Àrea o matèria
CE5. Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i geològiques, per fer propostes d'acció i per decidir de manera informada sobre problemàtiques actuals i adoptar hàbits que minimitzin els impactes	Biologia i Geologia

mediambientals, que siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i que permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.	
CE3. Integrar i avaluar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura i l'ecodependència de les activitats humanes, mitjançant la identificació i l'anàlisi de problemes ecosocials de rellevància, per desenvolupar hàbits i actituds èticament compromeses amb l'assoliment d'un estil de vida sostenible.	Educació en valors cívics i ètics
CE4. Descobrir i analitzar els elements i dinàmiques que configuren el territori, mitjançant l'estudi de casos i problemàtiques geogràfiques, per valorar els diferents paisatges i proposar alternatives de gestió territorial, amb criteris de sostenibilitat i justícia social.	Ciències Socials: Geografia i Història

• TRACTAMENT DE LES COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Competència ciutadana: CC4. Interpretar les relacions sistèmiques d'interdependència, ecodependència i interconnexió entre actuacions locals i globals i adoptar, conscientment i motivadament, un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre: CPSAA 3. Comprendre proactivament les perspectives i les experiències dels altres i incorporar-les al seu aprenentatge per participar en el treball en grup distribuït i acceptant tasques i responsabilitats de manera equitativa i emprant estratègies cooperatives.

• OBJECTIUS D'APRENTATGE

1. Comprendre el cicle de vida dels animals de granja, analitzant característiques físiques, creixement i procés de reproducció dels animals de granja, així com les pràctiques ramaderes orientades a la producció de matèries primeres.
2. Avaluar les pràctiques de cria i maneig del bestiar, incorporant valors com la responsabilitat, el compromís amb el benestar animal i els estàndards ètics de la ramaderia.
3. Estudiar les característiques físiques, les adaptacions al medi ambient i les necessitats específiques de les diferents races i espècies d'animals de granja, analitzant com aquestes adaptacions influeixen la seva utilitat en diferents sistemes ramaders.
4. Explorar les conseqüències ètiques, ecològiques i econòmiques de les decisions i accions humanes envers els animals de granja.

5. Debatre sobre les implicacions dels diferents models de ramaderia, incloent-hi els beneficis i els desafiaments dels sistemes intensius i extensius, així com les alternatives sostenibles.

• SABERS

Biologia i Geologia

- Valoració de les relacions entre els éssers humans, els animals i les plantes per aplicar normes de cura i respecte als éssers vius i a l'entorn en què viuen.
- Valoració de la importància dels hàbits i producció sostenibles (consum responsable, gestió de residus, respecte al medi ambient...).
- Argumentació sobre el paper de les mutacions a l'origen de la biodiversitat i la seva relació amb els processos evolutius.

Ciències Socials: Geografia i Història

- Debat sobre els dilemes del món actual, punt de partida per al pensament crític i el desenvolupament de judicis propis.
- Anàlisi de l'acció humana en l'alteració dels ecosistemes i descripció de casos que se'n deriven, especialment en entorns propers, cercant causes i conseqüències.
- Adquisició d'estils de vida respectuosos amb els recursos, saludables i socialment compromesos.
- Conceptualització de la sobirania alimentària, valorant el consum responsable i de proximitat.

Educació en valors cívics i ètics

- Proposta d'accions locals i globals sobre la relació individu-natura des de diferents perspectives en situacions de debat crític a l'aula.

• DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENENTATGE

Estratègies metodològiques

A partir d'un mur de tasques ramaderes que presenta tota l'estructura de la sessió, iniciem les tasques grupals, donant a l'alumnat l'oportunitat d'aprendre mitjançant la pràctica directa de les feines ramaderes. La metodologia és activa, a partir d'un aprenentatge pràctic i experimental enmig d'un continu debat sobre el model ramader des d'un punt de vista ecosocial. Aquest enfocament permet a l'alumnat comprendre els conceptes tècnics sobre el bestiar i poder-los aplicar a situacions reals.

Agrupaments

L'activitat de l'espai de granja està organitzada per grups d'uns 15 alumnes, i la gran majoria de tasques es realitzen en gran grup, amb la participació activa i col·laborativa de tot l'alumnat. Promovem que tots els infants tinguin la seva oportunitat de contribuir al procés, permetent-los agafar més protagonisme si ho desitgen o quedar-se en segon pla si prefereixen un paper més secundari. Hi ha tot tipus d'agrupacions en funció de les tasques i encàrrecs que l'alumnat té al llarg de l'activitat.

Materials i recursos

Dispossem d'una infraestructura ramadera amb espais dedicats a activitats específiques, com ara la munyida de les vaques, la pastura, la neteja i gestió de dejeccions ramaderes, la incubació d'ous, i el treball amb farratges animals. Tots aquests espais educatius complementen les pròpies quadres i prats on viuen els animals de la granja. Per poder dur a terme aquestes tasques, posarem a la vostra disposició unes botes d'aigua, o bé podeu optar per portar-ne unes de pròpies si ho preferiu.

• ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitats	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	Analitzem el concepte de ramaderia i obrim un espai d'intervenció de l'alumnat, compartint idees i experiències prèvies. Presentem el mur de tasques ramaderes de la sessió, basant-nos en els àmbits d'actuació d'una granja (manteniment, maneig dels animals, la neteja, l'alimentació, visites d'especialistes externs). D'aquesta forma, ens formem una imatge global del que implica dedicar-se a la ramaderia.
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	La munyida de les vaques : a banda d'obtenir llet per al consum de tota la gent que conviu a la casa, ens serveix com a exemple de la relació entre ésser humà i bestiar que es produeix en la ramaderia. Analitzem el cicle de vida d'una vaca productora de llet i el funcionament de les granges lleteres. L'alumnat realitza totes les tasques de la munyida (entrada i sortida de vaques, alimentació, neteja i desinfecció, col·locació de les munyidores, recollida de la llet). En aquest moment, es fomenta un debat sobre les implicacions ètiques de la producció intensiva de llet, el tracte i les condicions de vida dels animals, així com l'impacte ambiental associat.
	Tasques d'alimentació, neteja i manteniment dels espais : a mesura que passem pels espais on viu cada espècie animal, introduïm nous termes i conceptes ramaders, proporcionant nous aprenentatges que l'alumnat pot aplicar

	immediatament a les tasques pràctiques que realitzen. Espai d'aviram: ens serveix per observar de prop el comportament i necessitats de les aus dins dels galliners. Recollirem els ous del dia i parlarem de les diferents races de gallina i la seva relació amb la coloració dels ous, així com la importància de permetre que les gallines puguin sortir a una parcel·la exterior. Espai d'incubació: agafarem els ous del dia i comentarem les possibilitats que tenim amb aquest producte (autoconsum o incubació). A partir d'aquí, explorarem en profunditat tot el procés de posta i incubació d'ous, les fases de creixement i eclosió i la cria de pollets, comprnent els aspectes essencials per garantir-ne el benestar i la salut.
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	L'activitat de ramaderia promou l'aplicació directa de tot el que s'està aprenent al llarg de la jornada, ja que un cop l'alumnat ha integrat les informacions, tenen l'encàrrec d'executar les tasques amb els animals.
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	Al final de la sessió podem dedicar un espai a reflexionar sobre què hem après i treure conclusions de l'experiència. A més, les activitats d'estructuració també tenen cabuda a la tornada al centre, en el moment de dur a terme el treball posterior a l'estada.

• VECTORS

Aprenentatge competencial

El treball a la granja permet el desenvolupament d'habilitats pràctiques importants. Oferim una experiència pràctica i concreta que requereix seguir procediments i mantenir-se responsables de les tasques assignades, cosa que promou la responsabilitat i l'autonomia en els alumnes.

Universalitat del currículum

L'espai ramader té en compte la inclusió efectiva, la igualtat d'oportunitats i la plena participació de tot l'alumnat. Oferim una varietat d'espais multitasca i rols o funcions personalitzades que permeten a cada infant contribuir segons les seves habilitats i preferències. Per a aquell alumnat que necessiti, tenim recursos d'anticipació de tasques disponibles, que poden ser sol·licitats abans de la visita al camp d'aprenentatge.

Benestar emocional

Contribuir a cuidar dels animals i ajudar a mantenir la granja pot donar a l'alumnat un sentit de propòsit i satisfacció personal. Sentir-se part d'un procés important com la producció d'aliments pot augmentar el benestar emocional, a banda de la connexió social que es fa amb la resta del grup a l'haver de treballar conjuntament.

• **MESURES I SUPORTS**

Universals: A la nostra web tenim una pàgina de 'Recursos DUA' (seqüències de les sessions, racons d'alternança, anticipació de les tasques...) amb un recull de mesures i suports universals que hem dissenyat sobre les activitats de la nostra oferta educativa. És possible que no n'hi hagi de totes les activitats, ja que està **en fase de creació**.

Addicionals o intensius: Les mesures i suports addicionals o intensius a implementar a cada activitat seran acordades entre el CdA Juneda i l'equip docent durant la coordinació prèvia de l'estada o sortida.